

Preek over Genesis 6:9 – Gemeenteproject 'Ga met God' (1)

Liturgie:

Votum en groet

Zingen: Ps. 122:1,2,3

De Tien Woorden

Zingen: Ps. 139:1,2,6

Gebed

Lezen: Genesis 6:5-22

Zingen: Ps. 53:1,2,5

Kindermoment

Zingen: Gez. 2:1,2

Tekst: Genesis 6:9

Preek

Zingen: Ps. 25:2,6,7

Gebed

Collecte

Zingen: Ps. 1:1,2,3

Zegen

Zingen: Opw. 602 (<http://youtu.be/J0AvH02MIJ0>)

Gehouden te: Baflo, 20 januari 2013 (9.30 u.)

Thema: Wandelen met God, eenvoudig of niet?

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

1. Wandelen

Dat was zonet bij het kindermoment al even een klein stukje introductie in het gemeenteproject dat we vandaag beginnen. Voor de kinderen natuurlijk, maar ook voor ons als volwassen wandelaars.

Stukje routeverkenning. Als je een wandeltocht gaat maken, en je weet niet waar je heen gaat, en wat de omstandigheden zijn, dan moet je je goed voorbereiden.

Als je misschien deze dagen een schaatstocht wilt maken, dan doe je meer kleren aan dan alleen je zwempak. Om maar iets te noemen. Voorbereiding is belangrijk.

Maar goed, het gaat in ons gemeenteproject niet over schaatsen of fietsen, maar over wandelen. Wandelen met God.

'Ga met God' is de titel van het boekje, dat we als handleiding gaan gebruiken.

'Dagelijks op weg met je schepper.' Dat is de ondertitel.

'Gaan met God' of 'Wandelen met God'? Dat is hetzelfde. Maar ik vind 'wandelen met God' wel iets hebben. Zo staat het ook in de oudere bijbelvertalingen: Henoach wandelde met God. Noach wandelde met God.

Bij wandelen denk ik aan rustig voortgaan, ontspannen zelfs. Geen marstempo of hardloopwedstrijd. Maar lekker doorlopen aan Gods hand. In de directe nabijheid van de HEER. In verbondenheid met God, zegt de Nieuwe Bijbel Vertaling. Noach leidde een voorbeeldig leven *'in nauwe verbondenheid met God.'*

God wandelt en jij mag mee. Jij gaat mee, omdat God je meeneemt op zijn weg, zijn wandeling door het leven en door de wereld.

Wandelen met God. Neem als voorbeeld: Jij gaat als vader of moeder een flinke wandeling maken met je kind van zeg acht jaar. Of als opa of oma met je kleinkind. Jij weet waar je heen wilt. Jij hebt de route bepaald. En je kind wandelt mee. Eerst aan de hand. Later, op een rustige weg of een lekker bospad, laat je hem los. Hij rent dan even vooruit. Maar komt geregeld even bij je terug. Of hij blijft even achter. En dan roep je hem: Kom op, joh, even doorlopen. Of hij ziet interessante dingen opzij. En hij loopt heb bos in. 'Oké, nou is het genoeg. Op het pad blijven, bij papa.' Even corrigeren is vaak nodig. Je kind moet niet verdwalen of kwijt raken. Of van de wal in de sloot komen.

Wandelen met God. Daar hoor ik in elk geval in meeklinken: God jaagt je niet op. Hij jaagt je beslist niet over de kop. Maar wandelen met Hem vraagt wel inspanning. Kost je energie, die Hij je aan de andere kant ook weer geeft, door zijn Geest. Soms ga je met je kind een pittige heuvel op. Moeilijk te overwinnen voor hem. 'Volhouden!' klinkt het dan. En als je kind valt, raap jij het weer op, helpt het overeind, verbindt zijn wond, dept zijn tranen. Dat doet God ook bij ons.

Wandelen met God. Wat zit er op het eerste gehoor al veel in die uitdrukking. Goed om dat bij de routeverkenning te overwegen. En het met elkaar te delen op de eerste avond van de groepen.

Wat betekent wandelen met God voor mij?

2. Noachs identiteit

Bij het nadenken over die vraag mogen we ons spiegelen aan voorgangers. We noemen ze tegenwoordig identificatiefiguren. Kijken naar anderen, hoe zij het deden. Van hen leren, zonder hen te hoeven imiteren.

Het boekje 'Ga met God' presenteert ons in de eerste week drie geoefende wandelaars: Henoch, Noach en Abraham.

Ik citeer: *"Je zou de volgende vragen aan jezelf kunnen stellen:*

Dag 1. Spiegel je aan Henoch. Is het jouw doel te wandelen met God?

Dag 2. Spiegel je aan Noach. Durf je alleen te staan en anders te zijn dan je omgeving?

Dag 3. Spiegel je aan Abraham. Droom je van het komende koninkrijk van God en bepaalt dat jouw reis door het leven?"

Vandaag willen we vooral naar Noach kijken. [Henoch kwam een aantal weken geleden al aan de beurt in een preek van ds. J.P. van der Wal uit Leek.]

Over Noach is ook meer te vertellen dan over Henoch. Dat is een bijkomend voordeel.

Ik lees nog even wat de Heilige Geest over Noach zegt in Genesis 6:9. Onze tekst dus:

"Dit is de geschiedenis van Noach en zijn nakomelingen. Noach was een rechtschapen man; hij was in zijn tijd de enige die een voorbeeldig leven leidde, in nauwe verbondenheid met God."

Wandelen met God, leven in nauwe verbondenheid met God. Dat veronderstelt een hechte band tussen beiden: Noach en God; de HEER en Noach. Dus niet alleen van de kant van Noach. Maar van de kant van God in de eerste plaats. Dat noemt de Bijbel 'verbond'.

We lezen dat onder andere in Genesis 6:18:

"Maar met jou zal ik een verbond sluiten. Jij moet de ark in gaan, samen met je zonen, je vrouw en de vrouwen van je zonen."

Dat spreekt van de verbondenheid, die God zoekt met Noach en zijn gezin. De verbondenheid die God creëert. Dat stempelt het leven en het bestaan van Noach te midden van zijn tijdgenoten.

Hoe deed Noach dat: wandelen met God in zijn samenleving? Die vraag verbinden wij met deze: Hoe doen wij dat, wandelen met God in onze samenleving? In een wereld die per saldo veel lijkt op de wereld uit Noachs dagen?

De Heer Jezus vergelijkt op een gegeven ogenblik de dagen voorafgaand aan zijn komst met de dagen van Noach:

"Zoals het was in de dagen van Noach, zo zal het zijn wanneer de Mensenzoon komt. Want zoals men in de dagen voor de vloed alleen maar bezig was met eten en drinken, met trouwen en uithuwelijken, tot aan de dag waarop Noach de ark binnenging, en zoals men niet wist dat de vloed zou komen, totdat die kwam en iedereen wegnam, zo zal het ook zijn wanneer de Mensenzoon komt." (Mat. 24:37-39)

Hoe wandel je in zulke tijden met God? Hoe leef ik nu anders dan mijn ongelovige buurman of mijn collega, die ook netjes en beschaafd leeft, eerlijk is en ieder het zijne geeft? Wat onderscheidt mij dan van hem of haar? Ben ik anders dan hij? Deze vragen kwamen op, toen we aan het begin van de kerkenraadsvergadering onlangs dit gedeelte van Genesis 6 ook lazen. Als een soort vooroefening van het gemeenteproject.

"Gij geheel anders, hè?" Staat in Efeziërs 4. Anders dan de mensen die vervreemd zijn van het leven met God, zegt Paulus.

"Maar zo hebt u Christus niet leren kennen! U hebt toch over hem gehoord, u hebt toch onderricht over hem gekregen? Door Jezus wordt duidelijk dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven

... en dat u de nieuwe mens moet aantrekken,..." (Ef. 4:20-24)

Paulus stelt hier feitelijk de vraag naar je identiteit als christen aan de orde. Waaraan ontleen jij je identiteit?

Aan Christus, is zijn onomwonden antwoord. En dat maakt hij dan heel concreet met de dingen van alle dag. Hoe ga je met je naaste om? Hoe ga je met God om? Met je taalgebruik, met je geld, met je seksualiteit.

Het punt van je identiteit komt ook aan de orde bij Noach, als je goed leest en kijkt. Waaraan ontleent Noach zijn identiteit? En hoe worden daardoor zijn gedrag en zijn levensstijl bepaald?

Voor Noachs identiteit is in de eerste plaats zijn naam al belangrijk. Bij zijn geboorte geeft zijn vader hem de naam Noach. Die naam motiveert Lamech als volgt:

"Deze zoon, 'zei hij, 'zal ons troost geven voor het werken en zwoegen dat ons deel is omdat de HEER het akkerland heeft vervloekt.'" (Gen. 5:29)

Noach is een soort trooster dus. Maar op een heel andere manier dan zijn vader kon vermoeden, toen hij hem die naam gaf. Troost door redding verwerkelijkt God in deze man. Lamech had kennelijk last van Gods vloek over het akkerland en de aarde. Hij verbond daar de naam van God aan. God zal, zo geloofde hij, die vloek ook egaliseren.

Er is nog een ander punt, dat nog veel sterker Noachs identiteit en levensstijl bepaalt. Dat is Gods genade.

Dat lezen we ook: *"God kreeg er spijt van dat hij mensen had gemaakt en voelde zich diep gekwetst..... Alleen Noach vond bij de HEER genade."* (Gen. 6:6,8)

Noach heeft Gods gunst gewonnen, blijkbaar omdat hij een uitzondering was te midden van de slechte en gewelddadige samenleving van zijn tijd.

God genoot van Noach en zijn gezin in onderscheid van zijn tijdgenoten.

Was Noach dan zo'n goeie vent, dat God hem niet over het hoofd kon zien? Was hij een zondeloze supermens in Gods ogen?

Nou nee, niet bepaald. Na de zondvloed ligt hij op een gegeven ogenblik dronken en naakt in zijn tent..... Geen toonbeeld van godvrezend leven. Geen voorbeeld voor zijn zoons.....

Maar Noach was met heel zijn hart bij God. Hij stond oprecht en overtuigd aan de kant van de HEER en luisterde gehoorzaam naar de woorden en de opdrachten van de HEER.

Dat was zijn geloof. En het met God leven bepaalde zijn identiteit, hoe hij in het leven stond. In de werkelijkheid van Gods genade. En daar heeft Gods Geest ook weer de hand in.

Heel veel eeuwen later benoemt de schrijver van de brief aan de Hebreëën dat. Hij plaatst Noach op de derde plaats in de rij van geloofshelden. Na Abel en Henoeh en voor Abraham, in chronologische volgorde dus.

"Door zijn geloof bouwde Noach, toen hem te kennen was gegeven wat er zou gebeuren, nog voordat dit voor iemand zichtbaar was, gehoorzaam een ark om daarmee zijn huisgenoten te redden. Zo veroordeelde hij de wereld en verwierf hij de gerechtigheid die voortkomt uit het geloof." (Hebr. 11:7)

Noach viel op onder zijn tijdgenoten. Bij God en bij de mensen in zijn omgeving. Hoe? Door zijn geloof. En doordat hij Gods genade ondervond.

Vraag voor ons om te overwegen en te bespreken: Hoe bepaalt Gods genade in Christus onze identiteit en ons leven?

Daar kunt u het hele gemeenteproject wel over praten, vermoed ik. Daar komt het steeds weer bij terug.

3. Eenvoudig of niet?

Wandelen met God, eenvoudig of niet?

Dat is het thema van de preek. Over het wandelen met God heb ik al het een en ander gezegd, kijkend naar Noach en zijn leven.

Maar de vraag: 'Is dat eenvoudig of niet?' staat nog. We willen wel graag een antwoord zoeken en vinden. Toch nog maar even weer naar Noach kijken en ons aan hem spiegelen.

Was het voor Noach eenvoudig om met God te wandelen? Om een rechtschapen man te zijn en een voorbeeldig leven te leiden in nauwe verbondenheid met God?

Het antwoord is volgens mij tweeledig: Nee en ja. Of ja en nee. Je kunt bij beide kanten beginnen.....

Ik begin bij het antwoord 'Nee'. Het was voor Noach en zijn gezin niet eenvoudig om met God te wandelen in hun tijd. Ga er maar aanstaan. Je krijgt van God de opdracht om een enorme boot te bouwen. Een mega houten kist: 150 meter lang; 25 meter breed, 15 meter hoog. En er is geen zee in de buurt.

En de mensen maar kijken en spotten, jaren lang. Het is een project van tientallen jaren. Je voelt de spottende, blikken en de hatelijke woorden. "Ha, moet je kijken, die Noach, bouwt een boot zonder sloot. Hé, hoe gaat het op je werf zonder water?"

We kunnen dat gerust de druk van de samenleving noemen. En wat denk je van de verleiding om er maar het bijltje bij neer te gooien, letterlijk en figuurlijk? Na een dag werken heb je misschien vijf balken gehakt, gezaagd en geplaatst. Of een paar vierkante meter pek gesmeerd... En dat dag in dag uit.

Het is en blijft een onbegrijpelijke opdracht van God. Ook voor Noach. Moet je wel geduld en doorzettingsvermogen voor hebben.

Geloof vooral, zagezegd. Dat is het: een kwestie van vertrouwen, van volhouden en van gehoorzaamheid. Doorgaan dus, ook als je wel eens moe bent.

Denk dan aan Gods genade en zijn gunst voor jou. Dat moest Noach ook.

Noach, de vreemdeling onder zijn tijdgenoten. Maar wel iemand met een boodschap, de boodschap van God.

Elke hamerslag was een preek. Elke streek met de pekkwast een getuigenis. Of een klop op de deur bij de mensen. Elke dag bracht de wereld van toen dichterbij het drama van de zondvloed. En Noach en zijn gezin dichterbij de redding door het water heen.

Wandelen met God, eenvoudig of niet? Dat was de vraag.

Nee, was het eerste antwoord. Ja, is het tweede. Ook voor Noach.

Het was voor hem een heel simpele keus: Luister ik naar God of niet? Wil ik met God gaan, ja of nee? Andere mogelijkheden waren er niet. Zijn er vandaag nog niet.

Zo simpel is het wel. Geloof in Jezus Christus en u wordt gered. Dat is het hele evangelie. Dat is de boodschap van God.

De ingewikkeldheid van het leven en van het mensenhart ligt niet bij God. Maar bij ons. Wij maken alles gecompliceerd door onze zonde, door ons onverstand, door ons gebrek aan vertrouwen op God. Door onze ingebouwde afkeer tegen de Redder, tegen God.

Het is Gods genade als dat wordt omgekeerd. Als onze afkeer wordt vervangen door verbondenheid met God en met Christus. Dat is typisch het werk van de Heilige Geest.

Bij dag 2 van 'Ga met God' kun je ook dit lezen:

"Maar bij Noach zie je duidelijker dan bij Henoeh, dat wandelen met God ook een moeilijke kant heeft. Eerlijk is eerlijk. Je krijgt blaren aan je voeten en de weg loopt soms steil omhoog. Dan zie je de horizon nergens meer. Bereid je erop voor: aan de ene kant wordt je weg omzoomd door ontberingen, aan de andere kant door verleidingen. Soms lijk je zo alleen als Noach. Maar zelfs dat kan een voordeel hebben. Je weet beter wie je bent: een pelgrim."

Wandelen met God, eenvoudig of niet? Dat is de vraag. Toch blijft ook voor ons het antwoord positief. Want eenvoudig is het wat God van ons vraagt en wat Hij aan ons wil geven in Christus door de Heilige Geest.

Ik kom uit bij het bekende woord uit Micha 6:8. Ook bijbelgedeelte bij de week van het gebed, die vandaag begint. Ook met het thema 'Wandelen met God'. Niks is toevallig...

"Geen schoner spreuk – en meer van kracht – dan Micha zes en wel vers acht."

Wat staat daar dan?

*"Er is jou, mens, gezegd wat goed is,
je weet wat de HEER van je wil:
niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten
en nederig de weg te gaan van je God."*

Ootmoedig wandelen met je God. Zo eenvoudig is het. Dat wil God van je. Niet meer en niet minder. Dat is precies zoals Noach leefde, toch? Dat is wandelen met God. Het voorbeeld van Noach en de les van Micha zijn mooi te combineren in de komende gespreksavonden. En dan samen zoeken naar concretisering in ieders leven.

Ga samen wandelen met God in vol vertrouwen. Je zult samen redding ervaren. Door Jezus Christus, onze Heer.

Amen.